

VIERAILIJA

Lauri Lyly

palaute@
lannenmedia.fi

Palkansaaja haluaa, että Suomessa olisi tarpeeksi työtä. Että työ olisi hyvää ja mielekästä, työllä tulisi toimeen ja työntekijöitä kohdeltaisiin tasa-arvoisesti.

Siinä se – pähkinänkuoressa.

Aika monella näin onkin, mutta ei läheskään kaikilla. Kun palkansaajia edustava ammattiyhdistysliike haluaa puolustaa edellä mainittuja asioita ja on heikomman puolella, edunvalvontatyötä riittää tulevaisuudessakin.

Nyky-Suomen suurin ongelma on, että meillä on liian vähän työtä. Työpaikkoja ei ole riittävästi. Lokakuussa oli työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömiä työnhakijoita 320000, mutta tosiasiasa noin puoli miljoonaa ihmistä on vailla haluamaansa työtä. Puheet työvoiman tarjonnan lisäämisestä sopivat tähän kokonaisuuteen ilmeisen huonosti.

Useammin pitäisi puhua siitä, miksi työtä ei ole yleensä tarjolla tai miksi työ ja työntekijä eivät kohta. Pääsyy on, että työtä ei ole tarjolla siellä, missä ovat työttömät. Myöskin osaamisvaje estää usein työllistymisen.

Jos työllisyysastetta ei saada lähivuotena nousuun, vaarana on, että hyvinvointiyhteiskuntamme kova ydin rapautuu.

Pienenä kansakuntana olemme saaneet paljon hyvää aikaiseksi puhaltamalla yhteen hiileen. Tuloerot pystyttiin pitkään pitämään mallillisina. Perusteltu kysymys on, olemmeko valinneet – tai ainakin hiipivästi omaksuneet – kovat arvot, vahvemman oikeuden kansakuntamme suunnannäyttäjäksi?

SAK ON luonut hyvälle työlle mitariston. Sen avulla tarkastellaan työelämän perusasioita ja työnteon sujumista kymmenellä osa-alueella, kuten terveys, turvallisuus, työsuhteen varmuus, toimeentulo, tasapuolinen kohtelu, työnantajan ja työyhteisön tuki, vaikutusmahdollisuudet, työn ilo ja mielekkäisyys sekä työtahti.

Vastausten perusteella yli puolet (56%) tekee työtään keskinkertaisissa olosuhteissa. Hyvissä tai melko hyvissä olosuhteissa työskentelee lähes joka neljäs työntekijä (23%). Hälyttävää on, että joka viides vastaaja (20%) sanoo tekevänsä työtänsä joko huonoissa tai melko huonoissa oloissa.

Pahoinvointi ei voi olla vaikuttamatta myös työnantajien arvostamiin tuottavuuteen ja tehokkuuteen. Tällaisille työpaikoille tyypillistä on jatkuva kiire ja tiedon huono kulku. Kiirehtiminen ei tarkoita hyvää tuottavuutta, vaan pikemminkin päinvastoin.

OMALLA TYÖLLÄ toimeen tuleminen on tärkeä asia. Suomessa on kymmeniä tuhansia, jotka eivät tule palkallaan toimeen, vaikka ovat koko-aikatyössä. Yhteiskunnankin kannalta olisi järkevämpää, että riittävä toimeentulo tulisi suoraan työstä – eikä sitä joutuisi hakemaan erilaisilta yhteiskunnan sinällään tarpeellisilta tukiluukuilta.

Työn tuottavuutta voidaan työpaikoilla parantaa niin, että saman-

Hyvää työtä me haluamme

Joka viides suomalainen kokee työolonsa kehoiksi. Olisi rehellistä sanoa suoraan, jos työelämään vaadittavilla joustoilla tarkoitetaan vain huononnuksia.

LUODAAN
YHDESSÄ
PAREMPI
HUOMINEN

SARJA

Puheenvuoroja suomalaisesta työstä

- Sarja haastaa yhteiskuntamme vaikuttajia arvokeskusteluun. Suomalaista työtä ja toimeliaisuutta käsitellään eri näkökulmista.
- Ensi sunnuntaina puheenvuoron Lannen Median ja Arvokeskustelijoiden kirjoitussarjassa saa MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila.

aikaisesti työntekijöiden hyvinvoinnista huolehditaan. Silloin se hyödyttää sekä työntekijöitä että työnantajia.

Työmarkkinoiden joustavuuden lisäämisen vaatimus on taas nousut korostetusti puheisiin. Puheita vauhdittavat talouden heikko tila ja lähestyvät eduskuntavaalit.

Itse asiassa suomalainen työmarkkinajärjestelmä sopimuksineen ja lakeineen on hyvinkin joustava. Työehtosopimukset ovat vain minimi – eli paremmin voi aina sopia. Vai tarkoittaako ”joustavuuden” hakeminen nimenomaan sitä, että pitäisi voida sopia voimassa olevia sopimuksia huonommin? Olisi rehellistä sanoa, jos joustavuuden vaatijat haluavat juuri tätä.

Suomi on EU:n kärkimaita joustavien työaikojen käytössä. Meillä on kansainvälisesti vertailtuna hyvin laajasti käytössä työnantaja-mieleisiä vuorotyö- ja työaikajärjestelmiä. Edelleen meillä on – ikävä kyllä – erittäin heikko kollektiivinen irtisanomissuoja. Työnanta-

Tällä reseptilläkö Suomi saadaan nousuun? Leikataan ja synkistetään kaikkea mahdollista.

Itse asiassa suomalainen työmarkkinajärjestelmä sopimuksineen on hyvinkin joustava.

jat pääsevät työntekijöistä helposti ja halvalla eroon.

Suomessa on määräaikaista työsuhteita EU-keskiarvoa enemmän. Tässä vain muutamia esimerkkejä siitä, kuinka hyvin Suomen työmarkkinat joustavat.

KUN SUOMESSA menee huonosti – kuten nykyään – katseet käännetään syyttävästi yleensä työmarkkinajärjestöihin ja niissä etenkin ay-liikkeeseen päin. Vaaditaan, että pitäisi tehdä jotain, jotta töitä olisi enemmän. Meille syötetään palkkojen alentamista, alhaista palkkatasoa sekä mahdollisimman paljon erilaisia joustoja.

Tällä reseptilläkö Suomi saadaan nousuun? Että leikataan ja synkistetään kaikkea mahdollista. Leikkauslinjaan en usko. Uskon, että huolehtimalla osaamisesta, pitämällä työelämän perusta kunnossa, parantamalla sujuvuutta ja kehittämällä tuottavuutta löytyy pärjäämisemme avain.

Lähtökohtaisesti työntekijät haluavat tehdä parhaansa töissä. Monilla työpaikoilla asiat on järjestetty niin, että tämä ei ole mahdollista. Meillä on valtava tuottavuuspotentiaali hyödyntämättä.

Kirjoittaja on SAK:n puheenjohtaja.

FAKTA

Arvokeskustelijat ry

- Arvokeskustelijat pyrkii käynnistämään ja parantamaan yhteiskunnallista keskustelua Suomessa.
- Puolue- ja instituutiourajat ylittävän yhdistyksen tunnus on ”Monta tietä – yhteinen tulevaisuus”.

LISÄÄ VERKOSSA

arvokeskustelijat.fi